

HPV- rokotuskattavuuteen vaikuttavat tekijät

Idil Hussein

Erikoissuunnittelija,
Väitöskirjatutkija

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

14.5.2025

- I. Tutkimuksen taustaa
- II. Menetelmät ja materiaalit
- III. Tulokset
- IV. Yhteenveto

Tutkimuksen taustaa

- HPV-rokote kansallisessa rokotusohjelmassa vuodesta 2013
 - Kansallinen rokotuskattavuus noin 80% - laskeva trendi
- Suomessa aluekohtaisia eroja rokotuskattavuuksissa
 - Vuonna 2012 syntyneiden tyttöjen rokotuskattavuus korkeinta Pohjois-Savon hva (80%) ja matalinta Kainuun ja Vantaan ja Keravan hva (63%)
- HPV-rokotuskattavuuteen vaikuttavat tekijät moninaisia
 - Mm. vanhempien tietämys HPV:stä, sosioekonominen asema, tyttären ikä, uskonnollisuus, äidinkieli/etniseen vähemmistöön kuuluminen
- Tutkimuksen tavoitteet:
 - I. Selvittää, kuinka eri tekijät vaikuttavat vanhempien aikomukseen rokottaa lapsensa HPV:tä vastaan
 - I. Tutkimusalueet: Espoo, Kuopio, Oulu, Pietarsaari + Mustasaari
 - II. Tutkimus toteutettiin vuonna 2022

Väestötietojärjestelmäpoiminta
Tytöt: 4000
Huoltajat: 6746

Sisaruslasten ja
duplikaattivanhempien
poisto

Tutkimuskutsu
n= 6 465

Muistutuskirje

Vastaukset
n= 883

Vastausprosentti: 13,7 %

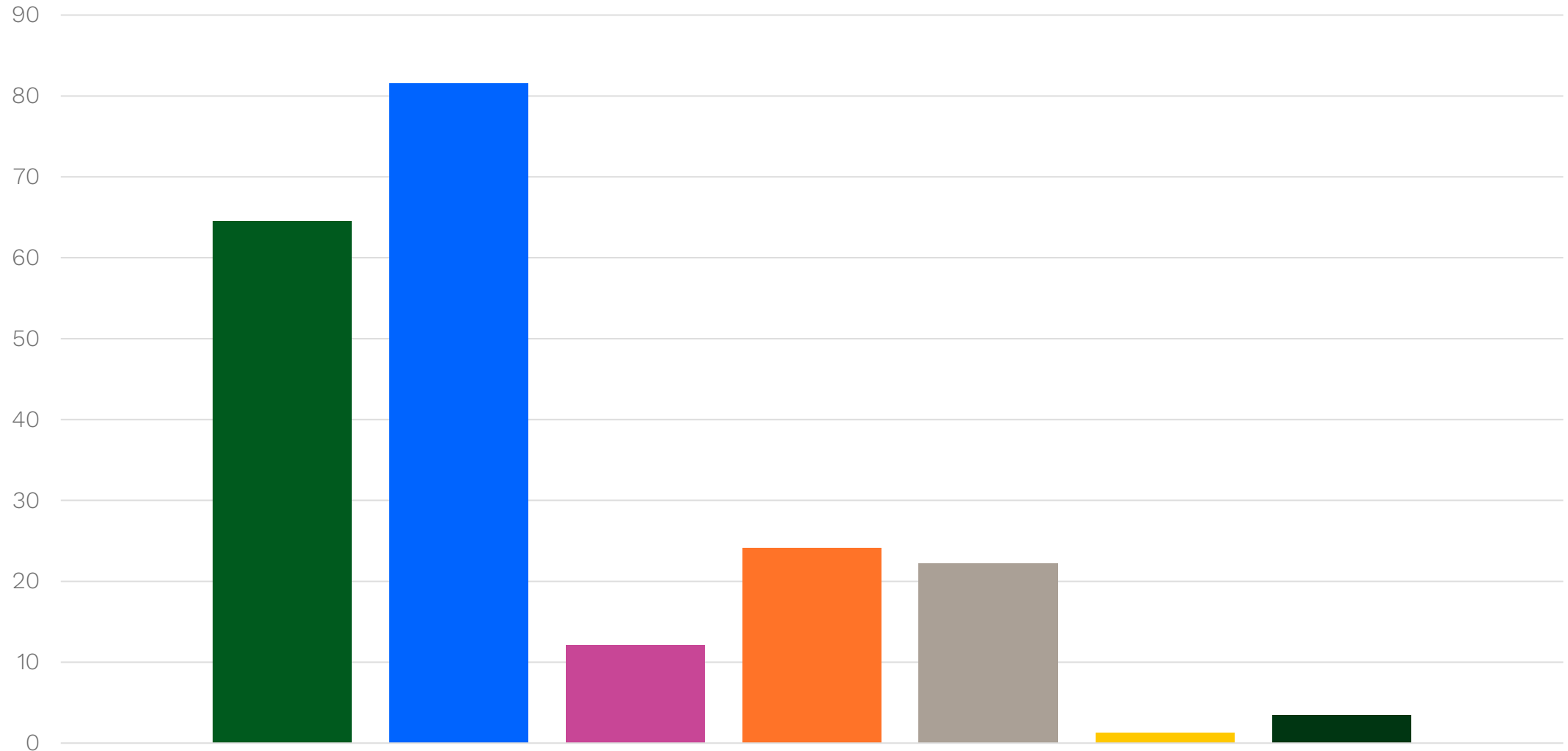

Ketkä osallistuivat HPV-tutkimukseen?

- 40–44 vuotiaat (33,2%; vaihteluväli 30–72),
- maisteritutkinnon suorittaneet synnyttäneet vanhemmat (37,5%) ja tyttären toiset vanhemmat (34,4%),
- espoolaiset (29,9%),
- suomea äidinkielenään puhuvat (77,3%),
- kahden lapsen vanhemmat (47,5%)

Kenen kanssa pääasiassa pohdit rokotuksiin liittyviä asioita? (%)

■ Terveysthuollon ammattilainen

■ Tyttären toinen vanhempi

■ Muu perhe

■ Tuttavapiiri

■ Samanikäisten lasten vanhemmat

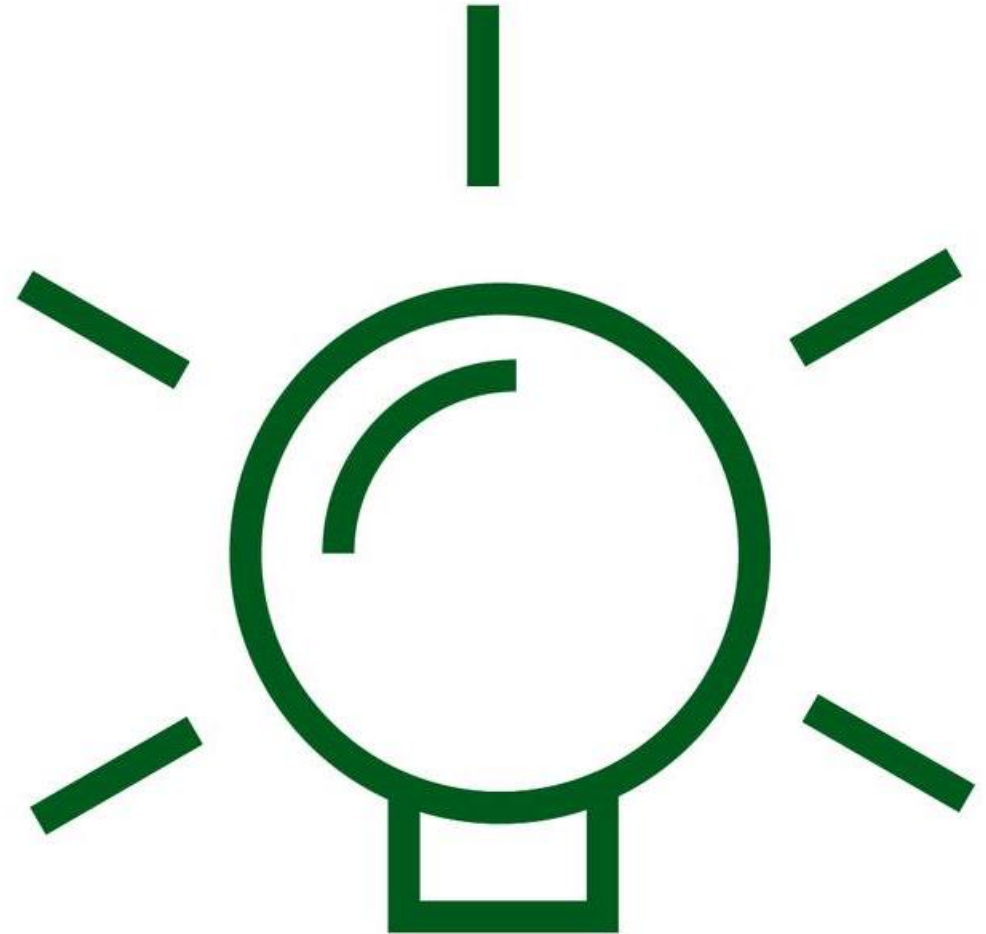
■ Sosiaalisen median kontaktit

■ Muu

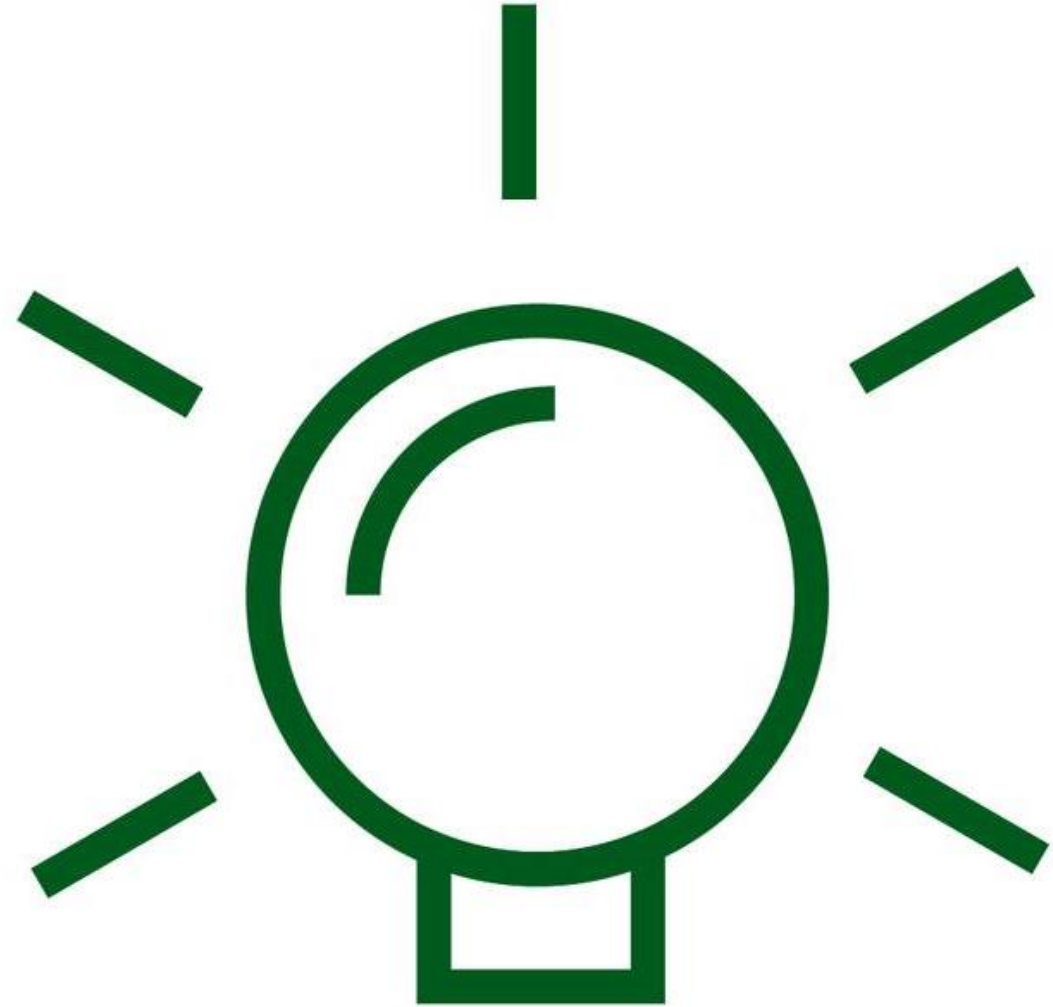
Rokotuskäyttäytyminen ja tietämys

- Lähes kaikki vanhemmat ilmoittivat lapsensa saaneet kaikki rokotusohjelman rokotteet
- Suurin osa vanhemmista tietoisia HPV:n ja kohdunkaulan syövän yhteydestä
 - Alle 50 % vanhemmista arvioi HPV-tietämyksensä riittäväksi

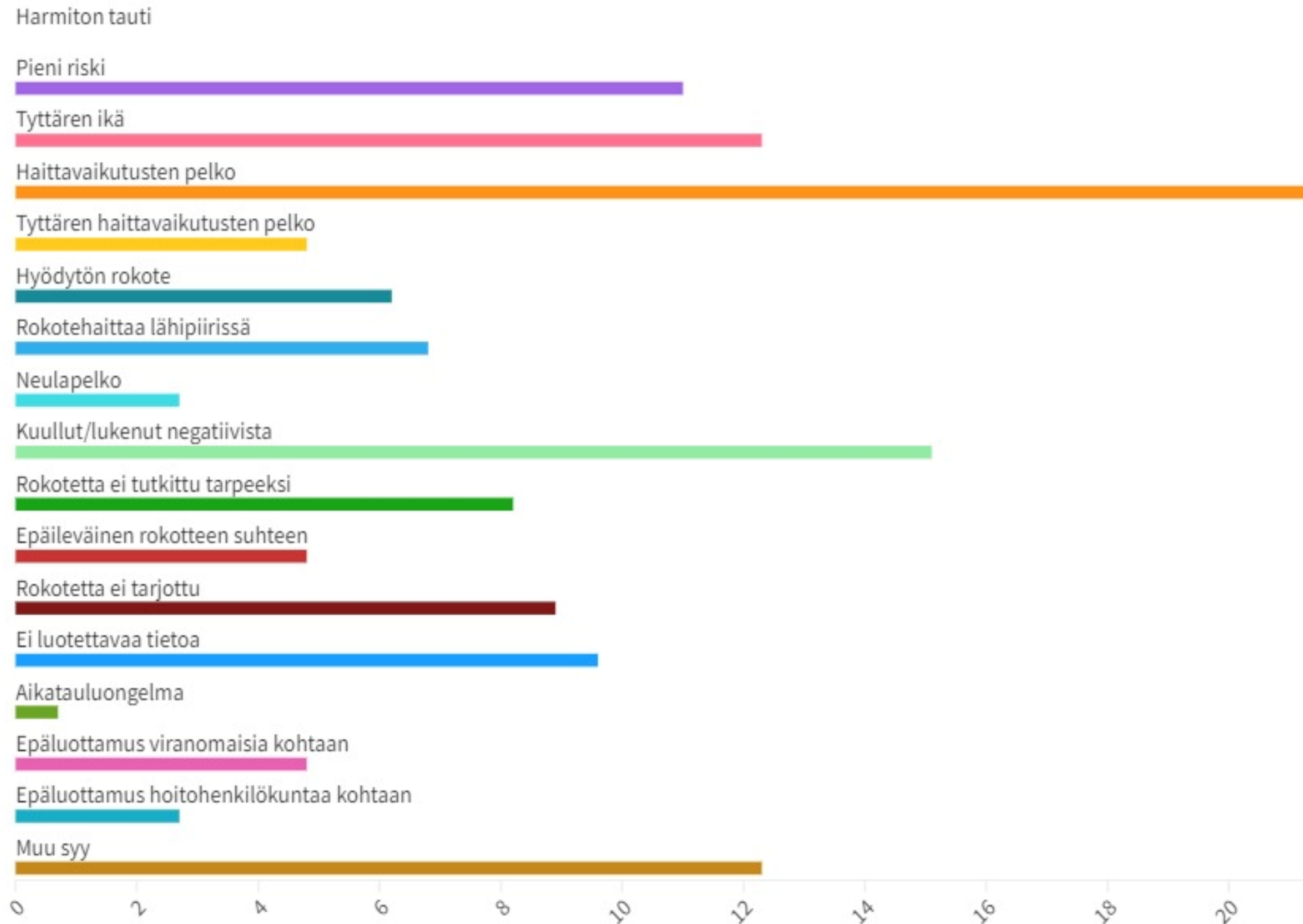
Rokotusaikomus

- ”Tyttäreni saa tai on jo saanut HPV-rokotuksen maksutta osana kansallista rokotusohjelmaa”
 - Tytär saanut tai tulee saamaan rokotteen: 83,4%
 - Tytär ei ole saanut tai tule saamaan rokotetta: 7,9%
 - En osaa sanoa: 8,8%

Vanhempien syyt olla rokottamatta tytärtään HPV:tä vastaan

Vanhempien rokotusaikomukseen vaikuttavat tekijät

- HPV:
 - I. vanhemman äidinkieli
 - II. rokotusohjelman yleinen noudattaminen
 - III. virallisiin tietolähteisiin luottaminen

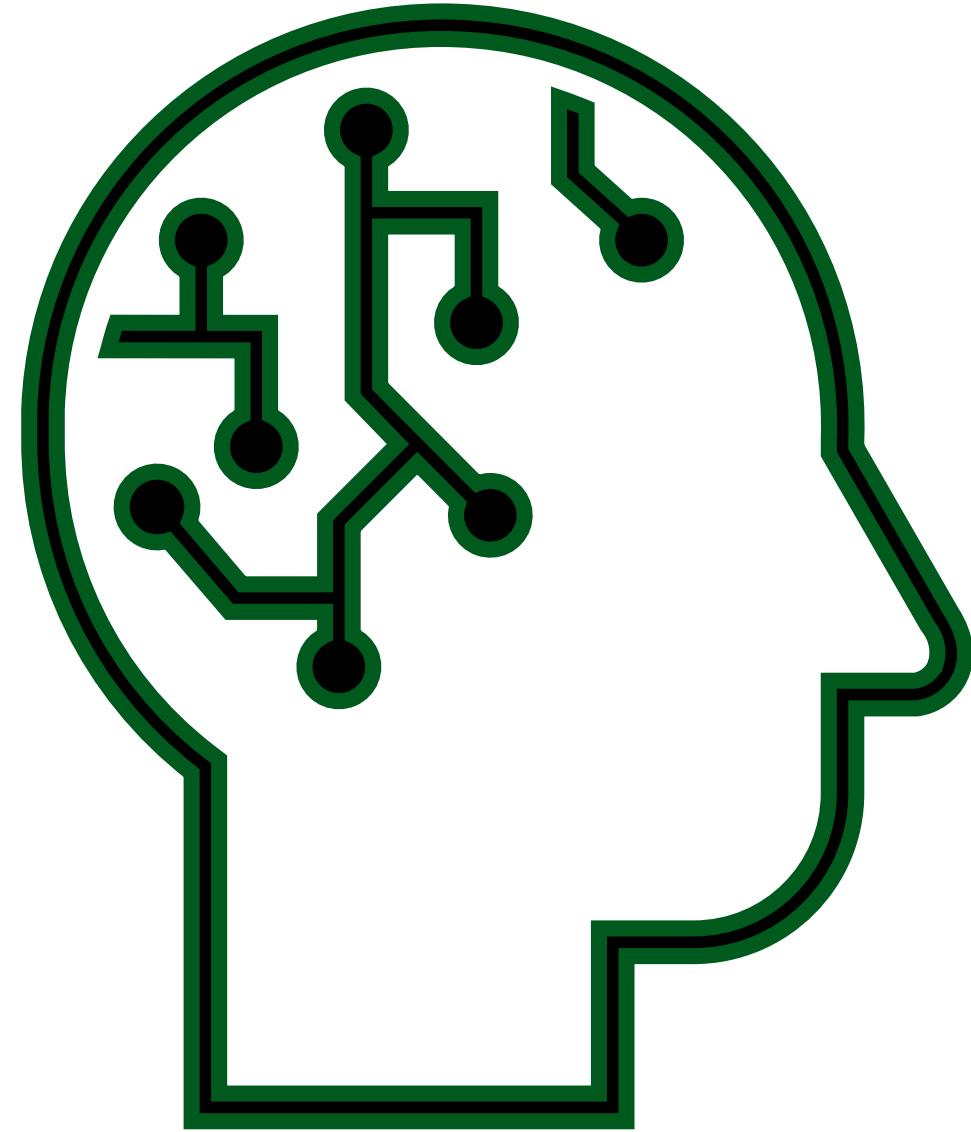
Toteutunut rokotusaikomus

- Aikomus vs. toteutunut aikomus
 - HPV: 83 % vs. 88 %

Yhteenveto

- HPV-rokotusaikomus ja toteutunut aikomus korkeita
 - rokotteen haittavaikutusten pelko läsnä päätöksenteossa
 - tarve tutkia muiden kuin kotimaisia kieliä puhuvien asenteita
 - tarve laadulliselle haastattelututkimukselle, jotta päästään pureutumaan syvällisemmin rokotuskattavuuteen vaikuttaviin tekijöihin

Kiitos!

Idil Hussein

Idil.hussein@thl.fi, 029 524 7319